

افزایش ۱۹ درصدی صادرات مواد صنعتی

صادرات مواد صنعتی در کشور افزایش ۱۹ درصدی را ثبت کرد. به گزارش باشگاه خبرنگاران، ابراهیم شیخ، معاون وزیر صمت با بیان اینکه حوزه پتروشیمی به عنوان یکی از ارزآورترین صنایع کشور به شمار می‌رود و بخش قابل توجهی از ارز کشور را تأمین می‌کند، گفت: پتروشیمی‌ها در رفع تعهدات ارزی و تأمین ارز در داخل کشور و آوردن ارز با تأخیر مواجه هستند که باید هر چه سریعتر به حداقل برسانند و این ارز به بانک مرکزی بازگردد. وی اظهار داشت: یکی از برنامه‌های ما این است که ارز حاصل از صادرات صنعتگران را خود آنها در تأمین مواد اولیه استفاده کنند تا به عنوان یک مشوق صادراتی به شمار آید. ۱۹ درصد افزایش صادرات مواد صنعتی داشته‌ایم که این یک عدد قابل ملاحظه‌ای است که می‌تواند تأمین‌کننده ارز کشور باشد.

خرید برق مولد از مردم

امکان نصب سامانه‌های خورشیدی روی پشت بام منازل مسکونی و خرید تضمینی برق تولیدی فراهم شد. به گزارش باشگاه خبرنگاران، عبدالرضا حسینی مهر، مجری توسعه نیروگاه‌های خورشیدی توانیر با اشاره به تقویض اختیار ساتبا به شرکت‌های توزیع نیروی برق، از امکان نصب سامانه‌های برق خورشیدی روی پشت بام منازل خبر داد که شهروندان با مراجعه به شرکت‌های توزیع نیروی برق در استان‌ها پس از بررسی محل نصب نیروگاه از سوی کارشناسان با شرکت‌های توزیع قرارداد خرید تضمینی ۲۰ ساله منعقد کرده و پس از آن می‌توانند پیمانکار مورد نظر را از لیست مورد تأیید شرکت توزیع انتخاب کنند و کار نصب نیروگاه خورشیدی بومی نیز بسته به مساحت پشت‌بام یا حیاط منازل، کمتر از ۷ روز قابل انجام است. مجری توسعه نیروگاه‌های خورشیدی توانیر توان تولید برق نیروگاه‌های بومی را به ازای هر ۱۲ مترمربع مساحت، معادل یک کیلووات ذکر کرد که برای یک فضای ۱۰۰ مترمربعی، امکان نصب ۸ کیلووات نیروگاه خورشیدی وجود دارد و در یک ساختمان تک‌واحدی تا پنج‌هزار کیلووات قابل اجراء است.

کاهش ۳۸ درصدی آب سدهای کشور

میزان ورودی آب به سدهای کشور ۳۸ درصد کاهش داشته است. به گزارش ایسنا، فیروز قاسمزاده، مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور با بیان اینکه براساس جدیدترین گزارش هفتگی شاخص‌های مهم آب و برق در خصوص بارش‌های منتهی به ۱۵ فروردین ۱۴۰۴، میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور در سال آبی جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۸ درصد کاهش یافته است، اظهار کرد: به عبارت دیگر میزان ورودی به مخازن سدهای کشور در سال آبی گذشته برابر ۲۱/۲۱ میلیارد مترمکعب بوده است و اکنون معادل ۱۳/۱۵ میلیارد مترمکعب است. وی ادامه داد: همچنین آمارها تا ۱۵ فروردین امسال نشان می‌دهد که حجم آب موجود مخازن سدهای کشور با ۱۷ درصد کاهش نسبت به سال گذشته به ۴۸ درصد رسیده است. وی یادآور شد: اما میزان خروجی آب از مخازن سدهای کشور در این بازه زمانی نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته به ۵ درصد کاهش از ۱۳/۶۴ میلیارد مترمکعب به ۱۲/۹۷ میلیارد مترمکعب رسیده است.

بحران خودساخته

آب‌هایی که باید برای سال‌های خشک ذخیره می‌شد، صرف تولید برق شد

آب مواجه خواهند شد و نام ایران به عنوان یکی از بحرانی‌ترین کشورهای درگیر کمبود آب در آینده‌ای نه‌چندان دور دیده می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد سوءمدیریت عاملی شده که کشور هر سال با کاهش ذخایر آبی مواجه شود. در اصل سوءمدیریت عامل اصلی ورشکستگی آبی در کشور است. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ بیش از ۹۰ درصد از اعتبارات برای بخش عرضه و مصرف در نظر گرفته شده است و در مقابل تنها ۸ درصد از منابع مالی برای حفاظت از منابع آبی پیش‌بینی شده است. این بدان معناست که با بحران خشکسالی در کشور همچنان دولت با معضلی سروکار ندارد و مهمترین بخش نبود آب، به مردم باز می‌گردد. در اصل به نظر می‌رسد که دولت فعلاً خبری از کسری آب ندارد و بر همین اساس برنامه‌ای نیز برای آن نداشته است و همین موضوع باعث می‌شود که ورشکستگی آبی در کشور تا حدود زیادی افزایش یابد.

بر اساس بودجه در سال جاری به نظر می‌رسد که برداشت آب از چاه‌های غیرمجاز را در «دیف درآمدی» قرار داده‌اند و در مقابل برداشت غیرمجاز نیز تنها مشمول جریمه هر مترمکعب ۱۶۰۰ تومان شده است. در اصل دولت در سال جاری محدودیتی برای حفر چاه یا برداشت غیرمجاز نداشته است و تنها جریمه نقدی را در سرلیست کارهای خود قرار داده است.

بحران آب در روستاها

آمارهای رسمی نشان می‌دهد که بیش از ۵۰ درصد از مجموع روستاهای کشور به آب سالم دسترسی ندارند. براساس آخرین آمار در سال ۱۴۰۲ سهم خانوارهای روستایی که به آب آشامیدنی سالم دسترسی داشته‌اند، نسبت به میانگین از سال ۹۵، حدود ۳۰ واحد درصد کاهش داشته و به عدد ۴۲/۴ درصد رسیده است. براساس داده‌های مرکز آمار از سهم جمعیت روستایی بالای ۲۰ خانوار که به آب آشامیدنی سالم دسترسی دارند، در سال ۹۵ سهم خانوارهای روستایی برابر با ۷۷/۷ درصد بوده است. در اصل نزدیک به ۷۳ درصد جمعیت روستایی به آب آشامیدنی سالم دسترسی داشتند. این روند تا سال ۹۸ صعودی بود و سهم روستاهایی که به آب آشامیدنی سالم دسترسی داشتند در سال ۱۴۰۱، ۷۴/۱ درصد، در سال ۹۷ برابر با ۷۵ درصد و در سال ۹۸ معادل ۷۶ درصد بوده است. با این وجود روند سهم خانوارهای بهره‌مند از آب آشامیدنی سالم در مناطق روستایی تا سال ۱۴۰۱ نزولی بوده است. به طوری که این متغیر در سال ۷۵/۳، ۹۹ درصد در سال ۱۴۰۰، ۷۴/۳ درصد در سال ۱۴۰۱ برابر با ۷۴/۷ درصد برآورد شده است. بررسی داده‌های ۱۰ سال اخیر حاکی از آن است که ایران به‌طور مداوم با کمبود بارندگی مواجه بوده و اکنون در میانه یک خشکسالی ۳۰ ساله قرار دارد. هشداری کارشناسان جدی است: ۹۷ درصد از مساحت ایران تحت تأثیر این بحران قرار گرفته و روند تشدید آن ادامه دارد. با توجه به کاهش منابع آبی و افزایش دما، نگرانی‌ها درباره تأثیرات بلندمدت این بحران بر کشاورزی، اقتصاد و زندگی میلیون‌ها ایرانی در حال گیری است. تحلیلگران محیط زیست تأکید می‌کنند که بدون اجرای برنامه‌های فوری و جامع برای مدیریت منابع آب، ایران با چالش‌های بی‌سابقه‌ای روبه‌رو خواهد شد.

اقتصاد به خطر افتاد

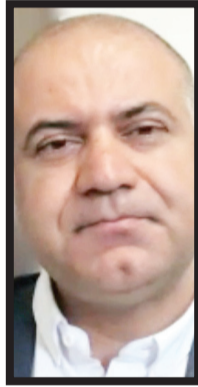
نمود آب در شهرهایی همانند خوزستان، لرستان، اصفهان، کرمانشاه و سیستان و بلوچستان باعث شده که معیشت مردم به خطر بیفتد و به نوعی سفره‌های مردم هر روز کوچک‌تر از روز گذشته شود. بررسی میدانی «هم‌میهن» نشان می‌دهد که در ابتدای فصل بهار فشار آب در بسیاری از شهرها کاهش یافته است و به

وی ادامه داد: بارندگی در استان‌های هرمزگان ۷۷ درصد، سیستان و بلوچستان ۷۲ درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۶۵ درصد و خوزستان ۶۲ درصد رشد منفی داشته و کرمانشاه، بوشهر و چهارمحال و بختیاری نیز در فهرست استان‌های با شیب منفی بارشی قرار دارند. وضعیت بارندگی‌های کشور در شرایطی قرار گرفته است که استان‌هایی که پیش از این پربارش بودند اکنون با بیش از ۵۰ درصد کاهش بارندگی مواجه شده‌اند، اکنون در حوضه‌های آبریز کارون بزرگ، جراحی و زهره شرایط بارندگی مطلوب نیست. با وجود کاهش آب ورودی به مخازن سدهای کشور، مدیریت مناسب خروجی مخازن سدها، باعث شد نسبت به سال گذشته ۵ تا ۶ درصد روند کاهش را شاهد باشیم. کاهش بارش‌های بیش از محیط زیست، شرایط اقتصادی شهرهای مختلف را به خطر می‌اندازد و به نوعی کاهش میانگین بارش‌ها و خشکسالی باعث می‌شود که میزان درآمد مردم در شهرهای مختلف از جمله شهرهای کوچک و روستاها کاهش یابد. معیشت بسیاری از مردم وابسته به آب است و خشکسالی در شرایط ترومی کشور یک عامل جدی و مهم برای کوچک‌تر شدن سفره‌های مردم به حساب می‌آید.

ورشکستگی آبی در ایران

ایران به ورشکستگی آبی رسیده است و این در حالی است که علت وقوع بیشتر جنگ‌ها در دنیا بر سر آب است؛ به نوعی آب می‌تواند اصلی‌ترین عنصر برای تعیین شرایط کشور باشد. براساس آخرین آمار، منابع آب تجدیدپذیر کره زمین ۵۴۷۲۰ میلیارد مترمکعب بوده و سهم ایران از منابع آبی حدود ۱۱۰ میلیارد مترمکعب است. البته با توجه به عدم توزیع یکنواخت بارندگی در کره زمین ممکن است این سهم در بلندمدت تغییراتی داشته باشد. بیشترین سهم آب تجدیدپذیر کره زمین متعلق به کشورهای برزیل، روسیه، کانادا، اندونزی، چین، کلمبیا، آمریکا، هند، میانمار و پرو است و این کشورها تقریباً ۴۲/۵ درصد سطح خشکی‌های کره زمین و ۴۹ درصد آب تجدیدپذیر کره زمین را در اختیار دارند. براساس اطلاعات منتشرشده توسط بانک جهانی، ایران از نظر منابع آب تجدیدپذیر در رتبه ۶۱ از ۱۷۰ کشور قرار می‌گیرد و بر همین اساس می‌توان گفت که ایران در لیست کشورهای بسیار خشک قرار ندارد. منابع آب تجدیدپذیر کشورها به دو بخش داخلی و خارجی تقسیم می‌شود. منابع آب تجدیدپذیر داخلی در داخل مرزهای کشور قرار دارد؛ در مقابل منابع آب تجدیدپذیر خارجی در سایر کشورها تولید و سپس از مرزها به داخل کشور وارد می‌شوند. برای نمونه در خصوص ایران، آب از افغانستان وارد کشور می‌شود که چندین ماه است با سدسازی توسط افغانستان جلوی ورود آب به ایران گرفته شده است و در این روزهای نبود آب و افزایش فشار به مردم، مسئولان برای بازگشت حقایق ایران تلاشی نمی‌کنند. تنها ۴/۴ درصد از منابع آبی تجدیدپذیر ایران خارجی هستند؛ اما برخی از شهرهای کشور همانند سیستان و مشهد سهم بسیاری از منابع تجدیدپذیر خارجی دارند و آب شرب این شهرها از این منابع تأمین می‌شود، بسته شدن آب شرب وضعیت حیات این مناطق را تا حدودی وخیم کرده است.

همچنین ایران در پتانسیل آبی‌های زیرزمینی رتبه ۳۷ و آب‌های سطحی رتبه ۶۲ را دارد و در مقابل رتبه پنجم در برداشت آب را داراست. وسعت ایران حدود ۱/۲ درصد خشکی‌ها بوده و پتانسیل آبی نیز حدود ۳۶ صدم درصد نسبت به کل قاره است. طبق آمار سازمان فضایی ناسا، به جز ایران ۴۵ کشور دیگر نیز در ۳۰ سال آینده در معرض خشکسالی قرار خواهند گرفت که این خشکسالی ۳۰ تا ۳۵ سال طول می‌کشد. همچنین براساس گزارش سازمان ملل در آینده‌ای نزدیک ۲۱ کشور جهان با کمبود

بهمین فلاح کارشناس اقتصادی:

آب امروز یک مسئله امنیتی است. اگر کشاورزان و دامداران خوزستان به دلیل کم‌آبی زمین‌های خود را از دست بدهند، مهاجرت گسترده و ناآرامی‌های اجتماعی دور از ذهن نیست. همچنین، صنایع بزرگ این استان بدون آب و برق پایدار با اختلال مواجه خواهند شد که ضرب‌های به اقتصاد کل کشور است

رقیه ندایی

خبرنگار اقتصادی

کشور در آستانه فاجعه بی‌آبی تمام‌عیار و در نهایت خشکسالی قرار دارد که نبود آب در وهله نخست معیشت مردم و پس از آن نفس‌های کشور را به شماره خواهد انداخت. تنش آبی از سال‌های دور در ایران وجود داشته؛ اما در سال جاری، نبود آب به اوج خود رسیده است و دولت همچنان برنامه‌ای برای آب ارائه نکرده است.

آخرین روزهای سال گذشته، حسام خسروی، معاون بهره‌برداري و توسعه آب شرکت آبی‌های تهران در گزارشی اعلام کرد: احتمال جیره‌بندی آب در تهران وجود دارد و در عین حال سایر استان‌های کشور مانند خوزستان، لرستان، اصفهان و سیستان و بلوچستان نیز با بحران آب دست‌وپنجه نرم می‌کنند. البته در میان تمامی اینها خوزستان شرایط وخیم‌تری دارد و با توجه به شرایط کشور به نظر می‌رسد که از میانه فصل بهار سهمیه‌بندی آب در شهرهای مختلف کشور آغاز شود. این شرایط فقط به دلیل خشکسالی نیست بلکه آنچه کشور و برخی استان‌های گرم را به مرز حله بحران رسانده سوءمدیریت است. گزارش‌های اخیر و مصاحبه‌های متعدد از جمله هشدارهای متخصصان و مصاحبه اخیر احد وظیفه، مدیر مرکز خشکسالی کشور نشان می‌دهد که چگونه بدون برنامه‌ریزی در مدیریت سدهای رود کارون، نه‌تنها تولید برق را به ضرر مردم و اقتصاد کشاند، بلکه زمین‌ساز بروز بحران آب شدید در زمستان سال گذشته و تابستان امسال شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بارش‌های کشور نصف شده است و بر همین اساس محمد جوان‌یخت، معاون آب و آبیاری ایران با اشاره به کاهش ۴۵ درصدی بارندگی نسبت به میانگین بلندمدت از شدیدترین دوره‌های خشکسالی خبر و هشدار داد عبور از این شرایط دشوار نیازمند تدابیر فوری، همراهی مردم و هماهنگی مستمر بین استان‌هاست.

این مسئول با بیان اینکه مسئله تأمین آب با «حساسیت بالا» در وزارت نیرو پیگیری می‌شود، اعلام کرد: میانگین بارندگی در کل کشور تاکنون ۸۲/۹ میلی‌متر بوده که ۴۵ درصد کاهش را نسبت به میانگین بلندمدت نشان می‌دهد و در برخی استان‌ها افت بارش‌ها به ۷۶ درصد رسیده است. به گفته جوان‌یخت، تنها استان گیلان در شرایط نرمال آبی قرار دارد و ۱۹ استان با کاهش بارندگی بیش از ۵۰ درصد مواجه شده‌اند که این اعداد بسیار نگران‌کننده و نشان‌دهنده خشکسالی شدید در کشور است. جوان‌یخت وضعیت سال آبی امسال را یکی از «سخت‌ترین سال‌ها» می‌داند و می‌گوید: میزان بارش‌ها برای جریان عقب‌ماندگی‌ها کافی نیست و با یک سال آبی سخت‌مواجه هستیم. معاون وزیر نیرو احتمال اعمال محدودیت تأمین آب در کشور را رد نکرد و گفت: محدودیت‌های آبی در کشور به‌هیچ‌وجه انتخاب وزارت نیرو نیست، بلکه واقعیتی است که باید با آن روبه‌رو شویم؛ هر چند وزارت نیرو، کشت‌های پاییزه و کشاورزی در فصل اول را تأمین می‌کند اما کشت دوم در شرایط موجود امکان‌پذیر نخواهد بود.

محمد رضا کاویان‌پور، رئیس مؤسسه تحقیقات آب کشور هم اعلام کرد: به جز استان‌های مازندران و گیلان که بارندگی نرمال و بالاتر دارند، سایر استان‌های کشور در شرایط خشکسالی متوسط و شدید قرار گرفته‌اند. در مجموع بارش‌های کشور تا شانزدهم اسفندماه، ۴۲ درصد نسبت به بلندمدت کاهش یافته و این شاخص نسبت به سال گذشته ۲۳ درصد کاهش را ثبت کرده است.